

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie ze skargi J. J.

na przelekłość postępowania Sądu Najwyższego w sprawie I CSK 296/13
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 sierpnia 2014 r.,

- 1. zarządza zwrot skargi,**
- 2. oddala wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu,**
- 3. umarza postępowanie co do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych**

UZASADNIENIE

W dniu 12 maja 2014 r. J. J. złożył skargę na przewlekłość postępowania, wnosząc o "stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie I CSK 296/13 Sądu Najwyższego i zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 20.000 zł", a nadto o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Skarga została złożona osobiście przez skarżącego, który nie ma kwalifikacji, o których mowa w art. 87¹ k.p.c. W sprawie o sygnaturze I CSK 296/13, w dniu 19 lutego 2014 r. wydano postanowienie odmawiające przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej J. J. i rozstrzygające o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.), jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym -

właściwy do jej rozpoznania jest Sąd Najwyższy. W sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy (art. 8 ust. 2 tej ustawy).

W postępowaniu cywilnym obowiązuje przed Sądem Najwyższym obowiązkowe zastępstwo strony przez adwokata lub radcę prawnego (art. 87¹ § 1 k.p.c.), co dotyczy też postępowania ze skargi na przewlekłość postępowania sądowego (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04, OSNP 2005 nr 5, poz. 71 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2012 r., I CSP 2/12, LEX nr 1228581). Pisma procesowe sporządzone z naruszeniem art. 87¹ k.p.c. podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia braków (art. 130 § 5 k.p.c.). Bez znaczenia dla tego rozstrzygnięcia jest równoczesne ze skargą złożenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oraz wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, gdyż usunięcie tego braku w jakiegokolwiek formie - samodzielnie przez stronę lub przez jej pełnomocnika - jest niemożliwe (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 1998 r., II UZ 57/98, OSNAPiUS 1999 nr 16, poz. 533; z dnia 27 marca 2001 r., I PZ 1/01, LexPolonica nr 357865 z dnia 14 stycznia 2002 r., I PZ 99/01, OSNP 2004 nr 4, poz. 66; z dnia 21 września 2011 r., I CZ 59/11, LEX nr 964456 oraz z dnia 18 grudnia 2012 r., I UZ 106/12, Legalis nr 667048). Skarga na przewlekłość nie jest zażaleniem ani żadnym innym środkiem zaskarżenia a odpowiednie stosowanie przepisów o postępowaniu zażaleniowym oznacza, że ma do niej wprost zastosowanie art. 130 § 5 k.p.c. Wobec tego na podstawie powołanych przepisów zarządzono jak w punkcie 1.

Przymusu adwokacko-radcowskiego (art. 87¹ § 1 k.p.c.) nie stosuje się w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego. Według art. 117 § 5 k.p.c., sąd uwzględni wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, gdy ich udział w sprawie uzna za potrzebny. W myśl art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie. A *contrario* oznacza to, że skarga nie jest dopuszczalna po zakończeniu postępowania (uchwała składu

siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13, OSNP 2013 nr 21-22, poz. 292 oraz w postanowienie z dnia 24 września 2013 r., III SPP 188/13, LEX nr 1448755) a późniejsze jej wniesienie prowadzi do odrzucenia tego środka prawnego (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2005 r., III SPP 127/05, LexPolonica nr 2793052; z dnia 19 stycznia 2006 r., III SPP 162/05, LEX nr 439157; z dnia 21 września 2010 r., III SPP 19/10, LexPolonica nr 3933929; z dnia 6 maja 2011 r., III SPP 5/11, LEX nr 848148; z dnia 12 czerwca 2012 r., III SPP 21/12, LEX nr 1274992 oraz z dnia 12 czerwca 2012 r., III SPP 25/12, OSNP 2013 nr 11-12, poz. 145, a także Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 sierpnia 2011 r., I OPP 54/11, LexPolonica nr 2807905 i z dnia 22 września 2011 r., II OPP 29/11, LexPolonica nr 3036723). W rozpoznawanej sprawie postępowanie kasacyjne jest zakończone, wobec czego udział w niej adwokata lub radcy prawnego w celu złożenia skargi na przewlekłość postępowania nie jest potrzebny (art. 117 § 5 k.p.c.), jak również nie ma podstaw do stosowania art. 117 § 6 k.p.c. Wobec tego na podstawie powołanych przepisów postanowiono jak w punkcie 2.

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych - w szczególności w zakresie opłaty od skargi na przewlekłość postępowania - jest bezprzedmiotowy (rozstrzygnięcie o nim jest zbędne), gdyż postępowanie kasacyjne jest zakończone, a nadto nie żąda się opłaty od pisma, jeżeli już z jego treści wynika, że podlega ono odrzuceniu (art. 126² § 2 k.p.c.). Wobec tego na podstawie powołanych przepisów oraz art. 355 § 1 k.p.c. postanowiono jak w punkcie 3.